

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรร กับคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ
หอผู้ป่วยวิกฤตโรงพยาบาลศูนย์ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

นางอรพิน ต้นติมูธา

ศูนย์วิทยพัชการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-783-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16400340

**RELATIONSHIPS BETWEEN SELECTED FACTORS AND
QUALITY OF WORKING LIFE OF PROFESSIONAL NURSES,
INTENSIVE CARE UNIT , REGIONAL HOSPITAL AND MEDICAL CENTERS
UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH.**

MRS. ORAPIN TANTIMURATHA

**ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE.**

NURSING ADMINISTRATION PROGRAM

GRADUATE SCHOOL

CHULALONGKORN UNIVERSITY

1995

ISBN 974-632-783-6

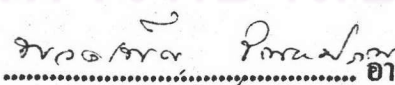
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับคุณภาพชีวิตการทำงานของ
พยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลศูนย์ สังกัดกระทรวง
สาธารณสุข
โดย นางอรพิน ตันติมูธา
ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.พ.ต.ต. หญิง พวงเพ็ญ ชูณหปราณ

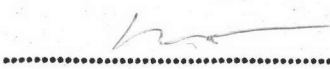
บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ชูสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัตย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผศ.ดร.พ.ต.ต. หญิง พวงเพ็ญ ชูณหปราณ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

อรพิน ตันติมุรธา : ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลศูนย์ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข (RELATIONSHIPS BETWEEN SELECTED FACTORS AND QUALITY OF WORKING LIFE OF PROFESSIONAL NURSES, INTENSIVE CARE UNIT, REGIONAL HOSPITAL AND MEDICAL CENTERS, UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH) อ.ที่ปรึกษา ผศ. ดร. พ.ศ.ต.หญิง พวงเพ็ญ ชูณหพราน, 118 หน้า, ISBN 974-632-783-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลศูนย์ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ศึกษาตัวพยากรณ์คุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ ตัวพยากรณ์ คือ ประสิทธิภาพการทำงาน สถานภาพสมรส การได้รับการอบรมเฉพาะทาง การรับรู้ต่อความสามารถเชิงวิชาชีพของตน การรับรู้ต่อระบบบริหาร ค่านิยม ทางวิชาชีพ ราชการ และบริการ ประชากรที่ศึกษาเป็นพยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วยวิกฤต ศัลยกรรม อายุรกรรม กุมารเวชกรรม และหอผู้ป่วยวิกฤตทั่วไป โรงพยาบาลศูนย์ 15 แห่ง จำนวน 333 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยแบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงาน แบบสอบถามการรับรู้ต่อความสามารถเชิงวิชาชีพของตนเอง การรับรู้ต่อระบบบริหาร แบบสอบถาม ค่านิยมทางวิชาชีพ ค่านิยมทางราชการ ค่านิยมทางบริการ มีค่าความเชื่อมั่น .95

ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วยวิกฤตอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยการรับรู้ต่อความสามารถเชิงวิชาชีพ การรับรู้ต่อระบบบริหาร ค่านิยมทางวิชาชีพ ค่านิยมทางราชการ ค่านิยมทางบริการ อยู่ในระดับปานกลาง
2. พยาบาลวิชาชีพจำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน สถานภาพสมรส การได้รับการอบรมเฉพาะทาง มีค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตการทำงาน ไม่แตกต่างกัน
3. พยาบาลวิชาชีพที่มีการรับรู้ต่อความสามารถเชิงวิชาชีพ การรับรู้ต่อระบบบริหาร ค่านิยมทางวิชาชีพ ค่านิยมทางราชการ และค่านิยมทางบริการ แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. การรับรู้ต่อความสามารถเชิงวิชาชีพของตนเอง การรับรู้ต่อระบบบริหาร ค่านิยมทางวิชาชีพ ค่านิยมทางราชการ ค่านิยมทางบริการ และประสิทธิภาพการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. สถานภาพสมรสและการได้รับการอบรมเฉพาะทาง ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ
6. ตัวแปรที่สำคัญที่สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ คือ การรับรู้ต่อระบบบริหาร ค่านิยมทางราชการ และค่านิยมทางบริการ ซึ่งร่วมกันทำนายคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ ได้ร้อยละ 58 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($R^2 = .58$)

สมการในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน มีดังนี้

$$Z = .73957 (AVGB_2) - .17079 (AVGC_3) + .16093 (AVGC_2)$$

ภาควิชา คณะแพทยศาสตร์
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต อรพิน ตันติมุรธา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อรพิน ตันติมุรธา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

##C386082 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION
KEY WORD: PERCEPTION/ VALUE/ QUALITY OF WORKING LIFE.

ORAPIN TANTIMURATHA : RELATIONSHIPS BETWEEN SELECTED FACTORS AND QUALITY OF WORKING LIFE OF PROFESSIONAL NURSES, INTENSIVE CARE UNIT, REGIONAL HOSPITAL AND MEDICAL CENTERS, UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY PUBLIC HEALTH. THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. POLICE MAJOR PAUNGPHEN CHOONHAPRAN, Ph.D. 118 PP. ISBN 974-632-783-6

The purposes of this research were to study the relationships between selected factors and quality of working life of professional nurses, intensive care unit, regional hospital and medical centers, under the jurisdiction of the ministry of public health and to search for the variables which can predict quality of working life of professional nurses. The predictors were work experiences, status and course training, perception of professional competency, perception of management system, professional values, bureaucratic values and service values. The research population consisted of 333 professional nurses in intensive care unit from 15 regional hospital and medical centers. Three instruments developed by the investigator were quality of working life, perceptions of professional competency, perception of management system, professional values, bureaucratic values and service values questionnaires, which have been tested for content validity and internal reliability score of the instrument was .95.

The finding were as follows :

1. The mean score of working life of professional nurses was at middle level, mean score of perception of professional competency , perception of management system, professional values, bureaucratic values and service values were at middle level.
2. There was no statistical significant different between professional nurses' quality of working life classified by work experience, status and course training.
3. There were the difference between professional nurses' quality of working life classified by perception of professional competency, perception of management system, professional values, bureaucratic values and service values at the .05 level.
4. Perception of professional competency, perception of management system, professional values, bureaucratic values, service values and work experience were positively related to quality of working life at the .05 significant level.
5. Status and course training had no relationship with quality of working life.
6. Perception of management system, bureaucratic values and service values contributed to effective predictors accounted for 58 percent ($R^2 = .58$) of the variance of professional nurses' quality of working life at the .05 level.

$$Z' = .73957 (AVGB_2) - .17079 (AVGC_3) + .16093 (AVGC_2)$$

ภาควิชา..... คณะพยาบาลศาสตร์
สาขาวิชา..... การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา..... 2538

ลายมือชื่อนิติ..... อรพิน ตันติมูรธา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... อ.พ.อ.พัน วัฒนพวง
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งของ ผศ. ดร. พ.ต.ต. หญิง พวงเพ็ญ ชูณหปรางค์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่ได้ให้ความรู้ แนวคิด คำแนะนำ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในเจตนาและความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในคณะพยาบาลศาสตร์ทุกท่านที่ให้ความสนใจ และสนับสนุนตลอด มาขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 12 ท่าน ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลที่กรุณาให้ความร่วมมือ อำนวยความสะดวกเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณพยาบาลวิชาชีพทุกท่านที่เป็นประชากรในการวิจัย ที่ให้ความกรุณาตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณ พี่ ๆ น้อง ๆ และเพื่อน ๆ ในการให้คำแนะนำ ให้กำลังใจและช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

สุดท้ายนี้จะลืมไม่ได้คือ คุณชาณวิทย์, คุณลลิตา, คุณธาริน, คุณปฎิญา ตันติมูรธา ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจตลอดเวลา รวมทั้งคุณสุนันทา ภูทอง และคุณวลัยลักษณ์ พึ่งดี ที่ช่วยในการพิมพ์วิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

อรพิน ตันติมูรธา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
แนวเหตุผลและสมมุติฐานของการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	13
2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	สรุปผล และอภิปรายผลการวิจัย.....	74
	สรุปผลการวิจัย.....	74
	อภิปรายผลการวิจัย.....	78
	ข้อเสนอแนะ.....	85
	รายการอ้างอิง.....	88
	ภาคผนวก.....	93
	ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	94
	ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	97
	ภาคผนวก ค. สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	113
	ประวัติผู้เขียน.....	118

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1. จำนวนประชากร จำแนกตามโรงพยาบาลและหอผู้ป่วยวิกฤต	50
2. จำนวน ร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตามลักษณะข้อมูลทั่วไป	58
3. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพเป็นรายด้าน และโดยรวม	61
4. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคะแนนการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ เป็นรายด้าน และโดยรวม	61
5. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคะแนนค่านิยมของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกเป็นรายด้าน และโดยรวม	62
6. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามประสบการณ์การทำงานรายด้านและโดยรวม	63
7. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพจำแนกตามสถานภาพสมรส รายด้านและโดยรวม	64
8. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามการได้รับการอบรม เฉพาะทางรายด้านและโดยรวม	65
9. จำนวนและร้อยละของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยวิกฤต จำแนกตามการรับรู้เป็นรายด้านและโดยรวม	66
10. เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามการรับรู้ต่อความสามารถเชิงวิชาชีพและการรับรู้ต่อระบบบริหาร	67
11. จำนวนและร้อยละของพยาบาลวิชาชีพจำแนกตามค่านิยม	68
12. เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามค่านิยมทางวิชาชีพ ทางราชการ และทางบริการ	69
13. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้และค่านิยมกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โดยรวม	70
14. ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณและสหสัมพันธ์พหุ เมื่อให้คะแนนคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โดยรวมเป็นตัวแปรเกณฑ์	72

แผนภูมิที่

หน้า

1. กรอบแนวคิดในการวิจัย

55

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย